

PRAVIDLA A POSTUPY

PRO IMPLEMENTACI NORSKÉHO FINANČNÍHO MECHANISMU 2004-2009

schválená Norským ministerstvem zahraničních věcí dne 02.07.2004 na základě článku 8 Dohody ze 14.10.2003 mezi Norským královstvím a Evropským společenstvím o Norském finančním mechanismu, **novelizována dne 07.07.2005**

1.	ÚVOD	4
1.1	Rozsah	4
1.2	Norské ministerstvo zahraničních věcí a Kancelář finančního mechanismu (KFM) EHP	4
1.3	Koordinace s Finančním mechanismem EHP.....	4
1.4	Národní kontaktní místo.....	4
1.5	Memorandum o porozumění.....	4
1.6	Odpovědnost.....	5
1.7	Platné právo a jurisdikce.....	5
1.8	Časový rámec a termíny.....	5
1.8.1	Přidělování finančních prostředků	5
1.8.2	Předkládání žádostí	5
1.8.3	Návrhy záměrů projektů	6
1.8.4	Zrušení závazku již přidělených částek	6
1.9	Finanční rámec.....	6
1.10	Náklady na řízení.....	7
1.11	Specifické náklady na řízení v přijímacím státě.....	8
2.	PROJEKTY A PROJEKTOVÁ POMOC	9
2.1	Prioritní sektory	9
2.2	Typy projektů	9
2.2.1	Individuální projekty.....	9
2.2.2	Programy (skupiny projektů).....	10
2.2.3	Specifické formy grantové pomoci	10
2.2.3.1	Blokové granty	10
2.2.3.2	Podpora na přípravu projektů	10
2.2.3.3	Fond pro neziskové organizace	11
3.	VÝDAJE A FINANCOVÁNÍ	12
3.1	Oprávněnost výdajů	12
3.1.1	Doplňková pomoc	12
3.1.2	Počáteční datum pro oprávněnost výdajů	12
3.1.3	Konec období oprávněnosti výdajů	12
3.1.4	Daň z přidané hodnoty a jiné daně a poplatky	12
3.1.5	Podrobné předpisy o oprávněnosti výdajů	13
3.2	Výše grantové pomoci a spolufinancování	13

3.2.1	Limity pro spolufinancování	13
3.2.2	Projekty generující příjmy	13
3.2.3	Uplatnění principu „znečišťovatel platí“	13
3.3	<i>Překročení nákladů a úspory investičních rozpočtů</i>	14
4.	POSTUP PŘI PODÁVÁNÍ ŽÁDOSTÍ	15
4.1	<i>Žadatelé</i>	15
4.2	<i>Oznámení o dostupnosti grantů Norského finančního mechanismu</i>	15
4.3	<i>Jazyk</i>	15
4.4.	<i>Žádost</i>	15
4.5	<i>Hodnocení ze strany KFM</i>	15
4.6	<i>Posouzení ze strany Komise</i>	16
4.7	<i>Rozhodnutí Norského ministerstva zahraničních věcí</i>	16
4.8	<i>Grantová dohoda</i>	16
5.	IMPLEMENTACE	17
5.1	<i>Předkládání zpráv a monitorování</i>	17
5.2	<i>Externí monitorování ze strany KFM</i>	17
5.3	<i>Platby</i>	17
5.4	<i>Publicita</i>	18
6.	AUDITY A FINANČNÍ KONTROLA	19
6.1	<i>Transparentnost a evidence dokumentů</i>	19
6.2	<i>Finanční kontrola, audit a opatření přijímajícího státu proti podvodům</i>	19
6.3	<i>Úřad norského generálního auditora</i>	19
6.4	<i>Audity a inspekce organizované Norským ministerstvem zahraničních věcí</i>	20
7.	DOKONČENÍ PROJEKTŮ	21
7.1	<i>Dokončení projektů</i>	21
7.2	<i>Ex post hodnocení</i>	21
7.3	<i>Další povinnosti po dokončení</i>	21

1. ÚVOD

1.1 Rozsah

Pravidla a postupy pro implementaci Norského finančního mechanismu (dále jen *Pravidla a postupy*) byly přijaty v souladu s článkem 8 Dohody ze 14.10.2003 mezi Norským královstvím (dále jen Norsko) a Evropským společenstvím o Norském finančním mechanismu na období 2004-2009 (dále jen Dododa).

Pravidla a postupy mohou být změněny rozhodnutím Norského ministerstva zahraničních věcí.

Norské ministerstvo zahraničních věcí přijme další postupy uvedené v těchto *Pravidlech a postupech*.

1.2 Norské ministerstvo zahraničních věcí a Kancelář finančního mechanismu (KFM) EHP

Norské ministerstvo zahraničních věcí řídí Norský finanční mechanismus. Rozhodnutí o poskytnutí pomoci přijímá Norské ministerstvo zahraničních věcí.

Norskému ministerstvu zahraničních věcí pomáhá Kancelář finančního mechanismu (dále jen *KFM*). *KFM* odpovídá za každodenní implementaci Norského finančního mechanismu a slouží jako kontaktní místo.

1.3 Koordinace s Finančním mechanismem EHP

Všechny přijímající státy a *KFM* úzce koordinují využívání Norského finančního mechanismu s využíváním finančního mechanismu EHP.

1.4 Národní kontaktní místo

Národní kontaktní místo nese celkovou odpovědnost za řízení činností Norského finančního mechanismu v přijímajícím státě a slouží jako kontaktní místo. Dále nese odpovědnost za identifikaci, plánování, implementaci a monitorování projektů a rovněž za využívání finančních prostředků Norského finančního mechanismu.

1.5 Memorandum o porozumění

K zajištění efektivní implementace Norského finančního mechanismu uzavře Norsko a každý přijímající stát Memorandum o porozumění (MoP). Tato memoranda o porozumění mj.:

- uvádějí seznam oblastí intervence navržených v programovém rámci, kterým je nutno věnovat zvláštní pozornost,
- stanoví specifické formy grantové pomoci,

- navrhuji ustavení řídicí struktury pro implementaci finančního mechanismu EHP v přijímajícím státě a
- stanoví rámec pro spolupráci.

1.6 Odpovědnost

Odpovědnost Norska je omezena, pokud jde o Norský finanční mechanismus, na poskytování finančních prostředků na podporu projektů v souladu s příslušnými grantovými dohodami.

Norsko nebo KFM nepřejímají žádnou odpovědnost vůči přijímajícímu státu, navrhovatelům projektů nebo třetím stranám.

1.7 Platné právo a jurisdikce

Spolupráce mezi Norským finančním mechanismem a přijímajícími státy se řídí zákony Norského království.

Nemohou-li být vyřešeny smírem předkládají se veškeré spory, které mohou z této spolupráce vzniknout, Oslo Tingrett v Norsku.

Norský finanční mechanismus může požadovat výkon jakéhokoli rozsudku nebo soudního příkazu u jakéhokoli soudu nebo příslušného úřadu na území přijímajícího státu nebo jiné země, ve které má přijímající stát svá aktiva.

Přijímající stát pověří své *Národní kontaktní místo* pravomocí přejímat jeho jménem pomoc programu.

1.8 Časový rámec a termíny

Termíny uvedené níže jsou konečné a platí pro všechny typy projektů. Orgány odpovědné za implementaci specifických forem grantové pomoci nebo programů (skupiny projektů) musí respektovat stejné lhůty.

1.8.1 Přidělování finančních prostředků

V souladu s článkem 2 Dohody bude Norský finanční mechanismus přidělovat finanční prostředky od 1. května 2004 do 30. dubna 2009 (dále jen *Smluvní období*). Žádné smlouvy nebudou uzavřeny po 30. dubnu 2009.

1.8.2 Předkládání žádostí

Předložení kompletních žádostí o grant nebo o další přidělení finančních prostředků bude akceptováno **do 31. ledna 2009**.

1.8.3 Návrhy záměrů projektů

Předložené Návrhy záměrů projektů (srov. čl. 4.4 odst. 3) budou akceptovány do 31. října 2008.

1.8.4 Zrušení závazku již přidělených částek

Žádosti o zrušení závazku již přidělených částek budou akceptovány do 31. října 2008.

1.9 Finanční rámeček

V souladu s článkem 2 Dohody dá Norsko k dispozici pro Norský finanční mechanismus celkovou částku ve výši 567 miliónů eur. Částka se uvolní v pěti ročních tranších po 113,4 miliónech eur během smluvního období.

V souladu s čl.8 odst. 3 Dohody se náklady na řízení hradí z celkové částky. Další ustanovení v tomto smyslu upravuje článek 1.10 níže.

Tabulka 1

Limity souhrnných částek před a po odečtení nákladů na řízení v mil. EUR

	Limit souhrnných částek (mil.Euro)	Limit souhrnných částek po odečtení nákladů na řízení (mil.Euro)
Rok 1: 1. května 2004 – 30. dubna 2005	113.40	107.73
Rok 2: 1. května 2005 – 30. dubna 2006	226.80	215.46
Rok 3: 1. května 2006 – 30. dubna 2007	340.20	323.19
Rok 4: 1. května 2007 – 30. dubna 2008	453.60	430.92
Rok 5: 1. května 2008 – 30. dubna 2009	567.00	538.65

Limity souhrnných částek pro každý z přijímajících států před a po odečtení nákladů na řízení jsou uvedeny v tabulce 2 a vycházejí z rozdělovacího klíče stanoveného v článku 5 Dohody Výdaje související s posudky, monitorováním, následným hodnocením a technickou pomocí jsou hrazeny z čistých částek. Limity souhrnných částek pro každý z přijímajících států jsou pouze indikativní.

Tabulka 2

Indikativní limity souhrnných částek pro každý z přijímajících států před a po odečtení nákladů na řízení v EURO

Příjemce	Rok 1	Rok 2	Rok 3	Rok 4	Rok 5
Česká republika	12.474.000	24.948.000	37.422.000	49.896.000	62.370.000
<i>čistá částka</i>	<i>11.850.300</i>	<i>23.700.600</i>	<i>35.550.900</i>	<i>47.401.200</i>	<i>59.251.500</i>
Estonsko	4.536.000	9.072.000	13.608.000	18.144.000	22.680.000
<i>čistá částka</i>	<i>4.309.200</i>	<i>8.618.400</i>	<i>12.927.600</i>	<i>17.236.800</i>	<i>21.546.000</i>
Kypr	680.400	1.360.800	2.041.200	2.721.600	3.402.000
<i>čistá částka</i>	<i>646.380</i>	<i>1.292.760</i>	<i>1.939.140</i>	<i>2.585.520</i>	<i>3.231.900</i>
Lotyšsko	6.804.400	13.608.000	20.412.000	27.216.000	34.020.000
<i>čistá částka</i>	<i>6.463.800</i>	<i>12.927.600</i>	<i>19.391.400</i>	<i>25.855.200</i>	<i>32.319.000</i>
Litva	8.051.400	16.102.800	24.154.200	32.205.600	40.257.000
<i>čistá částka</i>	<i>7.648.830</i>	<i>15.297.660</i>	<i>22.946.490</i>	<i>30.595.320</i>	<i>38.244.150</i>
Maďarsko	14.855.400	29.710.800	44.566.200	59.421.600	74.277.000
<i>čistá částka</i>	<i>14.112.630</i>	<i>28.225.260</i>	<i>42.337.890</i>	<i>56.450.520</i>	<i>70.563.150</i>
Malta	340.200	680.400	1.020.600	1.360.800	1.701.000
<i>čistá částka</i>	<i>323.190</i>	<i>646.380</i>	<i>969.570</i>	<i>1.292.760</i>	<i>1.615.950</i>
Polsko	55.566.000	111.132.000	166.698.000	222.264.000	277.830.000
<i>čistá částka</i>	<i>52.787.700</i>	<i>105.575.400</i>	<i>158.363.100</i>	<i>211.150.800</i>	<i>263.938.500</i>
Slovinsko	2.494.800	4.989.600	7.484.400	9.979.200	12.474.000
<i>čistá částka</i>	<i>2.370.060</i>	<i>4.740.120</i>	<i>7.110.180</i>	<i>9.480.240</i>	<i>11.850.300</i>
Slovensko	7.597.800	15.195.600	22.793.400	30.391.200	37.989.000
<i>čistá částka</i>	<i>7.217.910</i>	<i>14.435.820</i>	<i>21.653.730</i>	<i>28.871.640</i>	<i>36.089.550</i>
Celkem	113.400.000	226.800.000	340.200.000	453.600.000	567.000.000
<i>čistá částka</i>	<i>107.730.000</i>	<i>215.460.000</i>	<i>323.190.000</i>	<i>430.920.000</i>	<i>538.650.000</i>

Aby mohly předkládat návrhy projektů přijatelné velikosti, bude nejmenším přijímajícím státům, tj. Estonsku, Kypru, Maltě a Slovinsku, z nichž každý obdrží méně než dvě procenta z částky, která je v rámci Norského finančního mechanismu k dispozici, umožněno předkládat návrhy projektů vhodné velikosti kdykoliv během smluvního období až do celkové částky alokace.

V souladu s článkem 6 Dohody se v listopadu 2006 a poté opět v listopadu 2008 provede přezkoumání s cílem přerozdělit všechny zbývající nevyužité finanční prostředky na vysoce prioritní projekty kteréhokoli přijímajícího státu.

Nepřidělené prostředky se převedou na konci každého roku do alokace následujícího roku, aniž je dotčeno možné přerozdělení prostředků výše uvedených.

1.10 Náklady na řízení

V souladu s čl. 8 odst. Dohody se náklady na řízení Norského finančního mechanismu hradí z celkové částky 567 miliónů eur. Norské ministerstvo zahraničních věcí stanovilo tyto náklady na 5% z této částky. Během smluvního období může Norské ministerstvo zahraničních věcí svoje rozhodnutí přezkoumat.

Náklady na řízení zahrnují náklady na provoz KFM a náklady spojené s fungováním *Oddělení finančního mechanismu* na Norském ministerstvu zahraničních věcí .

1.11 Specifické náklady na řízení v přijímacím státě

Obecné administrativní náklady vynaložené přijímacím státem nejsou hrazeny Finančním Mechanismem Norska.. Ministerstvo zahraničních věcí Norska může, prostřednictvím Fondu technické asistence a v rámci nastavení blokových grantů, poskytnout zdoje na pokrytí specifických nákladů, které jsou potřebné, jasně identifikovatelné, přímo a výhradně se vztahující k nákladům na řízení Finančního mechanismu Norska. Oprávněnost těchto nákladů bude předmětem podrobných ustanovení o oprávněnosti, které budou schváleny Ministerstvem zahraničních věcí Norska. Tyto náklady budou odečteny z čistých hodnot stanovených v Tabulce 2, odstavec 1.9.

2. PROJEKTY A PROJEKTOVÁ POMOC

Projekty financované Norským finančním mechanismem musí přispívat ke zmírňování hospodářských a sociálních rozdílů v Evropském hospodářském prostoru. Musí být v souladu s prioritami přijímajících států a příslušnými ujednáními s Evropskou unií. Všechny projekty musí být v souladu s příslušnou legislativou Evropské unie a dodržovat příslušné národní a místní právní předpisy.

2.1 *Prioritní sektory*

V souladu s článkem 3 Dohody jsou granty k dispozici pro projekty ve stejných sektorech jako pro Finanční mechanismus EHP s důrazem na následující prioritní sektory:

- Provádění Schengenského acquis, podpora Národního schengenského akčního plánu, a rovněž posílení soudnictví,
- Ochrana životního prostředí, mimo jiné s důrazem na posilování správní kapacity potřebné k prosazování souvisejícího acquis a na investice do infrastruktury a technologie, přičemž přednost má nakládání s komunálním odpadem
- Regionální politika a přeshraniční aktivity
- Technická pomoc týkající se acquis communautaire

Vědecký výzkum může být způsobilý pro toto financování pokud se zaměřuje na jeden nebo více prioritních sektorů.

2.2 *Typy projektů*

Národní kontaktní místo může předkládat návrhy na jednotlivé projekty, programy (skupiny projektů) a specifické formy grantové pomoci (blokové granty) a prostředky na přípravu projektů. Vhodnost různých typů projektové pomoci se může lišit v závislosti mj. na stanovených cílech, daném odvětví a celkové rozvaze nutné pro efektivní implementaci projektů.

Předkládání žádostí pro všechny typy projektové pomoci se provádí v souladu s postupy pro předkládání žádostí schválenými Norským ministerstvem zahraničních věcí.

2.2.1 *Individuální projekty*

Projekt je ekonomicky nedělitelnou řadou prací plnících přesnou technickou funkci a s jasně identifikovatelnými cíli. Žádost pro individuální projekt může zahrnovat jeden nebo více sub-projektů. Tyto sub-projekty musí být definovány v žádosti předložené Výboru.

Částka grantové pomoci, o kterou se žádá, obvykle není menší než 250 000 Euro.

Individuální projekty se implementují v souladu se postupy pro individuální projekty přijatými Norským ministestvem zahraničních věcí.

Přeshraniční aktivity spadají do tohoto typu projektu.

2.2.2 Programy (skupiny projektů)

Pro usnadnění implementace komplexnějších a nákladných strategií může přijímající stát předložit návrhy na programy (skupiny projektů). Program je koordinované portfolio jednotlivých projektů připravených a dodaných představitelem partnerství a zaměřených na společné prostorově /sektorové/ tématicky definované cíle.

Žádosti pro programy podávají podrobný a komplexní popis všech aspektů navrhovaného programu: jeho hlavní cíle, označení projektových aktivit, které dohromady budou tvořit program a časový plán činností s navrhovaným systémem implementace.

Přijímající stát schvaluje zprostředkovatele programu, který funguje jako odpovědná osoba a bude odpovědný za implementaci schváleného programu v souladu s postupy pro programy (skupiny projektů) přijatými Norským ministerstvem zahraničních věcí.

Termíny a podmínky projektové pomoci a úlohy a odpovědnosti jednotlivých stran budou stanoveny v grantové dohodě.

2.2.3 Specifické formy grantové pomoci

Norsko a přijímající státy uzavřením memoranda o porozumění podle článku 1.5 řeší nutnost zřízení specifických forem grantové pomoci.

2.2.3.1 *Blokové granty*

Pro usnadnění implementace projektů může být omezené procento celkové částky přiděleno na blokové granty případně, kdy je každý dílčí projekt nebo konečný příjemce příliš malý na to, aby byl efektivně řízen individuálně nebo předem určen.

Blokový grant je fond zřízený pro jasně definovaný účel, který může poskytovat pomoc jednotlivcům, organizacím nebo institucím.

V žádosti bude uveden zprostředkovatel blokového grantu v přijímajícím státě, který ponese odpovědnost za implementaci blokového grantu v souladu s postupy pro blokové granty přijatými Norským ministerstvem zahraničních věcí a se smluvními podmínkami stanovenými v grantové dohodě.

Zprostředkovatel blokového grantu mj. oznamuje dostupnost grantové pomoci, hodnotí žádosti, vybírá akce, přiděluje finanční prostředky konečným příjemcům a monitoruje průběh blokového grantu.

2.2.3.2 *Podpora na přípravu projektů*

Pro usnadnění přípravy projektů předkládaných Norskému finančnímu mechanismu a na podporu zakládání nových partnerství vytvářených pro účely navrhování a implementace nových projektů může být zřízena podpora na přípravu projektů.

Poskytnutím příspěvku z podpory na přípravu projektů mohou být mj. podporovány inovativní přístupy, komplexní projektová témata a vytvoření nových partnerství.

Podpora na přípravu projektů se implementuje v souladu s postupy přijatými Norským ministerstvem zahraničních věcí pro podporu na přípravu projektů .

Norské ministerstvo zahraničních věcí může pověřit řízením podpory na přípravu projektů zprostředkovatele v přijímajícím státě a nebo KFM.

2.2.3.3 *Fond pro neziskové organizace*

Za účelem podpory práce, rozvoje a posilování kapacit neziskových organizací (NNO), Finanční Mechanismus Norska může uvolnit zvláštní granty určené na pokrytí speciálních potřeb NNO.

Granty určené NNO mohou být rozděleny prostřednictvím Fondu pro neziskové organizace (FNNO) , který je spravován administrátorem fondu vybraným NKM ve spolupráci s KFM.

Granty NNO budou implementovány v souladu s příslušnými pokyny schválenými Ministerstvem zahraničních věcí Norska.

Tento odstavec v žádném případě neovlivňuje oprávněnost NNO požádat o jiný typ projektové pomoci v rámci těchto Pravidel a Postupů nebo schválených pokynů, pokud tak upřednostní.

3. VÝDAJE A FINANCOVÁNÍ

3.1 Oprávněnost výdajů

3.1.1 Doplnková pomoc

Norský finanční mechanismus je určený jako doplňková pomoc pro přijímající stát. Poskytuje doplňkový zdroj financování a nenahrazuje finanční podporu z jiných zdrojů.

3.1.2 Počáteční datum pro oprávněnost výdajů

Výdaje vynaložené před datem, kdy *Výbor* rozhodne o přidělení finančních prostředků, nejsou oprávněné pro grantovou podporu.

3.1.3 Konec období oprávněnosti výdajů

Konečné datum pro oprávněnost se pevně stanoví v Dohodě o udělení grantu. Jde o 24 měsíců po plánovaném datu dokončení projektu, ne však později než 30. dubna 2011.

Konečné datum pro oprávněnost se vztahuje k datu skutečných plateb u faktur vystavených před uvedeným datem.

Aby byly výdaje uznatelné, musí KFM obdržet akceptovatelnou žádost o platbu nejpozději 6 měsíců od konečného data pro oprávněnost. Žádosti o platbu obdržené po tomto datu nebo považované za neakceptovatelné ze strany Ministerstva zahraničních věcí Norska nebudou zahrnuty k proplacení. Ministerstva zahraničních věcí Norska může rozhodnout, že část žádosti o platbu je akceptovatelná a v souladu s tím toto schválí k proplacení.

Ve výjimečných případech, kdy jsou další zpoždění odůvodněná, Ministerstva zahraničních věcí Norska může prodloužit období pro oprávněnost do 30. dubna 2012 za předpokladu, že akceptovatelná žádost o proplacení bude přijatá do 31. října 2012.

Jestliže je projekt, ke konečnému datu pro oprávněnost výdajů, předmětem soudního řízení nebo správního odvolání s odkladným účinkem, Ministerstva zahraničních věcí Norska může povolit další prodloužení, pokud je toto prodloužení v zájmu Finančního Mechanismu Norska.

3.1.4 Daň z přidané hodnoty a jiné daně a poplatky

Výdaje související s DPH a jinými daněmi, odvody a poplatky jakékoli povahy, které ze zákona nemůže přijímající stát zpětně kompenzovat jsou oprávněné pro financování.

3.1.5 Podrobné předpisy o oprávněnosti výdajů

Všechny činnosti spolufinancované z Norského finančního mechanismu budou podléhat podrobným ustanovením o oprávněnosti přijatým Norským ministerstvem zahraničních věcí.

3.2 Výše grantové pomoci a spolufinancování

Přijímající stát zajistí úplné financování projektů.

Príspevek Norska ve formě grantů se stanoví případ od případu při zohlednění všech příslušných faktorů.

3.2.1 Limity pro spolufinancování

Kromě výše uvedených obecných zásad a s ohledem na článek 4 Dohody, se bude výše grantové pomoci řídit následujícími pravidly:

- (a) *Výše grantu do 60%*; S výjimkou projektů, kterých se týkají níže uvedené body (b) a (c), výše grantu nepřekročí 60% projektových nákladů.
- (b) *Výše grantu do 85%*; V případě, že 15% nebo více projektových nákladů je spolufinancováno z centrálních, regionálních nebo místních rozpočtů, Finanční Mechanismus Norska může poskytnout grant na zbylou částku projektových nákladů.
- (c) *Výše grantu vyšší než 85%*; Na grantovou pomoc určenou pro podporu činností NNO (včetně sociálních partnerů), nebo na přípravu projektů nebo na spolupráci škol, Finanční Mechanismus Norska a Finanční Mechanismus EHP mohou být kombinovaně využity, tak aby výše podpory mohla být vyšší než ta popsána v bodech (a) a (b) tohoto odstavce, nepřekročí však 90% celkových výdajů. Domácí spolufinancování bude normálně požadováno.

3.2.2 Projekty generující příjmy

Při stanovení výše grantu, o který žádá, vezme přijímající stát v úvahu odhadované čisté příjmy, které může projekt generovat během své ekonomické životnosti.

Norské ministerstvo zahraničních věcí může upravit částku grantu podle úrovně příjmů, které projekt generuje, v souladu s postupy pro projekty generující příjmy přijatými Ministerstvem zahraničních věcí Norska.

3.2.3 Uplatnění principu „znečišťovatel platí“

Přijímající stát vezme v úvahu při stanovení výše grantu, o který žádá, princip „znečišťovatel platí“.

Norské ministerstvo zahraničních věcí může výši grantu upravit tak, aby zajistilo uplatnění tohoto principu..

3.3 Překročení nákladů a úspory investičních rozpočtů

Přijímající stát přebírá plnou odpovědnost za realizaci projektu. V případě, kdy skutečné náklady projektu překročí rozpočtové náklady uvedené v grantové dohodě, zajistí přijímající stát dodatečné financování.

Jsou-li konečné náklady projektu nižší než celkové náklady uvedené v grantové dohodě, sníží se úměrně celková suma vyplaceného grantu. Poměrná část grantu však zůstane stejná. Norské ministerstvo zahraničních věcí může přerozdělit nevyužité finanční prostředky na nové projekty nebo rozšíření projektů právě probíhajících.

Žádosti o přerozdělení prostředků se zpracovávají stejným způsobem jako žádosti o ostatní projekty.

4. POSTUP PŘI PODÁVÁNÍ ŽÁDOSTÍ

4.1 Žadatelé

O pomoc mohou žádat všechny instituce veřejného nebo soukromého sektoru a nevládní neziskové organizace (NNO) zřízené jako právnické osoby v přijímajících státech a vykonávající svoji činnost ve veřejném zájmu - např. národní, regionální a místní úřady, vzdělávací/výzkumné instituce, instituce ochrany životního prostředí, dobrovolné a společenské organizace a partnerství veřejného a soukromého sektoru.

4.2 Oznámení o dostupnosti grantů Norského finančního mechanismu

Přijímající stát musí oznámit dostupnost grantů veřejnosti.

4.3 Jazyk

Veškerá komunikace mezi Norským finančním mechanismem a přijímajícím státem bude probíhat v angličtině.

Originální dokumenty (v jiných jazycích než je angličtina) zaslané Norskému finančnímu mechanismu musí být doloženy anglickým překladem. Za přesnost překladu nese plnou odpovědnost přijímající stát.

4.4 Žádost

Aniž je dotčen čl. 1.9 odst. 4 přijímající stát alespoň jednou a nejvíce čtyřikrát do roka předkládá KFM žádosti o podporu. Spolu s každou žádostí předloží *Národní kontaktní místo* zdůvodněné stanovisko k navrhovaným projektům.

Žádosti se předkládají v souladu s Postupy pro zpracování žádosti přijatými Norským ministerstvem zahraničních věcí.

Přijímající stát může předložit KFM návrh záměru projektu před tím než předloží kompletní žádost. KFM na základě tohoto návrhu projektu poskytne předběžné posouzení kompatibility projektu s Dohodou, těmito Pravidly a postupy a dalšími postupy přijatými Norským ministerstvem zahraničních věcí. KFM může poskytnout přijímajícímu státu pomoc při další přípravě projektu.

4.5 Hodnocení ze strany KFM

Poté co KFM potvrdí, že projekt je v souladu s Dohodou, těmito *Pravidly a postupy* a dalšími postupy přijatými Norským ministerstvem zahraničních věcí, je žádost podrobena hodnocení, které

organizuje KFM. Obvykle toto hodnocení provádí nezávislá instituce jmenovaná a smluvně zajištěná KFM.

Hodnotící instituce předloží svůj posudek KFM. Přijímající stát obdrží kopii zprávy a předloží k ní své připomínky KFM.

4.6 Posouzení ze strany Komise

Evropská komise posoudí navrhované projekty z hlediska jejich souladu s cíli Společenství a své připomínky sdělí Norskému ministerstvu zahraničních věcí. Posouzení proběhne poté co byla vypracována hodnotící zpráva. KFM předá Komisi příslušnou dokumentaci.

4.7 Rozhodnutí Norského ministerstva zahraničních věcí

Na základě žádostí, posudků a kontroly ze strany Komise předkládá KFM Ministerstvu zahraničních věcí Norska odůvodněné doporučení pro rozhodnutí.

Ministerstvo zahraničních věcí Norska se bude snažit poskytnout odůvodněné rozhodnutí do dvou měsíců od data přijetí dokumentace, kterou KFM považuje za kompletní.

Aniž jsou dotčeny priority stanovené v článku 3 Dohody, Norské ministerstvo zahraničních věcí projekty ohodnotí a určí, zda přispívají ke zmírňování hospodářských a sociálních rozdílů v Evropském hospodářském prostoru. Ve svém posouzení Norské ministerstvo zahraničních věcí zváží zejména dopad projektu, efektivitu jeho nákladů, udržitelnost a dlouhodobé přínosy pro přijímající stát.

Norské ministerstvo zahraničních věcí zašle přijímajícímu státu dopis s nabídkou grantu/odůvodněné zamítnutí. Dopis s nabídkou grantu specifikuje lhůtu pro přijetí nabídky.

Nabídka je podmíněna přijetím podmínek stanovených v grantové dohodě ze strany přijímajícího státu.

V případě odůvodněného odmítnutí, může Norské ministerstvo zahraničních věcí umožnit přijímajícímu státu ještě jednou předložit přepracovaný návrh projektu.

4.8 Grantová dohoda

Norské ministerstvo zahraničních věcí a přijímající stát uzavřou grantovou dohodu pro každý projekt, programy (skupiny projektů) nebo specifické formy grantové pomoci dohodnuté mezi stranami.

Grantové dohody upravují smluvní podmínky grantové pomoci a úlohy a odpovědnosti jednotlivých stran.

5. IMPLEMENTACE

Přijímající stát nese odpovědnost za implementaci a další využití výsledků projektů, stejně jako za předkládání zpráv o výsledcích.

5.1 Předkládání zpráv a monitorování

Přijímající stát odpovídá za předkládání zpráv o projektech a jejich monitorování. Předkládání zpráv probíhá na základě ukazatelů dohodnutých s KFM.

Přijímající stát mj. podává alespoň jednou za rok zprávu o:

- postupu v souladu s plány a rozpočty;
- odchylkách od časového harmonogramu projektu a možných dopadech na projekt;
- průběhu veřejných soutěží a zadávání veřejných zakázek;
- dokončení projektu podle článku 7 těchto Pravidel a postupů.

KFM může kdykoli požádat přijímající stát o další informace. Předkládání zpráv probíhá v souladu s postupy na předkládání zpráv a monitorování přijatými Výborem

5.2 Externí monitorování ze strany KFM

KFM monitoruje projekty na základě plánu monitorování aby zajistil plnění grantových dohod. Za tímto účelem obvykle využívá služeb monitorovacího agenta. Kopie zpráv monitorovacího agenta se zasílají přijímajícímu státu.

Monitorování probíhá v souladu a postupy pro předkládání zpráv a monitorování přijatými Norským ministerstvem zahraničních věcí.

5.3 Platby

Grantová pomoc se poskytuje formou proplácení již vynaložených a zdokumentovaných nákladů podle schváleného časového rozvrhu plateb.

Avšak platby související se specifickými formami grantové pomoci mohou být zčásti prováděny jako zálohové platby. U individuálních projektů a programů (skupiny projektů) může být provedena zálohová platba až do výše 10 %, je-li zdůvodněna přijímajícím státem a ze strany Norského ministerstva zahraničních věcí považována za nezbytnou.

Žádosti o platbu se zasílají na KFM. Musí být doloženy všemi nezbytnými dokumenty dokladující splnění podmínek pro každou platbu.

KFM zajistí, aby všechny podmínky pro platby byly splněny (včetně dostupnosti spolufinancování) před provedením platby. Za tímto účelem KFM obvykle využívá služeb platebního agenta.

Platby probíhají na určený účet přijímajícího státu. Přijímající stát převede finanční prostředky navrhovatelům, zprostředkovatelům a jiným příjemcům do 15 pracovních dnů od přijetí platby.

Přijímající stát může požádat, aby platby byly provedeny přímo ve prospěch navrhovatelů nebo zprostředkovatelů. V takovém případě přebírá přijímající stát veškerou odpovědnost a rizika.

Platby se provedou v souladu s *postupy* na provádění plateb přijatými Norským ministerstvem zahraničních věcí.

5.4 Publicita

Přijímající stát zajistí, aby informace o existenci Norského finančního mechanismu i schválených projektech byly sděleny uživatelům a široké veřejnosti co možná nejefektivnějším způsobem a aby se příspěvkům z Norského finančního mechanismu dostalo dostatečné publicity. *Národní kontaktní místo* zajistí, aby pro každý projekt byl předložen návrh plánu na publicitu společně se žádostí.

Opatření pro zajištění publicity se přijímají v souladu s *postupy* pro publicitu přijatými Norským ministerstvem zahraničních věcí.

6. AUDITY A FINANČNÍ KONTROLA

6.1 *Transparentnost a evidence dokumentů*

Přijímající stát zajistí záznam o provedení auditu u operací spolufinancovaných Norským finančním mechanismem , který umožní:

- odsouhlasení souhrnných částek potvrzených KFM s jednotlivými záznamy o výdajích a originálními doklady uloženými na různých administrativních stupních, včetně konečných příjemců, kdy tito nejsou konečnými příjemci finančních prostředků (grantu), institucí nebo firem provádějících činnosti a
- ověření přidělení a převodu disponibilních finančních prostředků z Norského finančního mechanismu a národních zdrojů.

Přijímající stát zajistí, aby všechny originální dokumenty zůstaly k dispozici pro kontrolu po dobu 10 let po dokončení projektu.

6.2 *Finanční kontrola, audit a opatření přijímajícího státu proti podvodům*

Přijímající stát je odpovědný za finanční kontrolu a audit schválených projektů. Nejvyšší kontrolní instituce přijímajícího státu se na této činnosti podílí a má právo provádět audity projektů. Přijímající stát přijme veškerá opatření nezbytná pro prevenci a odhalování podvodů a chybných plateb.

Národní kontaktní místo přijímajícího státu zodpovídá KFM, Norskému ministerstvu zahraničních věcí a Úřadu norského generálního auditora za hospodaření s finančními prostředky a za všechny záležitosti týkající se finanční kontroly, auditu a prevence proti podvodům.

Každý rok se KFM předkládá plán auditu a souhrn zpráv o provedených auditech. Zprávy o provedených auditech jsou k dispozici KFM, Norskému ministerstvu zahraničních věcí a Úřadu norského generálního auditora nebo jejich zástupcům. Přijímající stát zajistí účinné a rychlé vyšetření všech podezřelých a skutečných případů podvodů a nesrovnalostí.

Přijímající stát okamžitě vrátí neprávem vyplacené částky do Norského finančního mechanismu. Všechny podezřelé i skutečné případy podvodů a chyb, stejně jako veškerá opatření přijatá národními úřady v souvislosti s nimi, musí být bez prodlení oznámena KFM.

6.3 *Úřad norského generálního auditora*

Úřad norského generálního auditora funguje jako příslušný úřad pokud jde o provádění auditů jménem Norska.

Úřad norského generálního auditora může provádět audity všech projektů Norského finančního mechanismu i řízení Norského finančního mechanismu ze strany přijímajícího státu. Zástupci přijímajícího státu na požádání doprovázejí auditory a zajišťují jim veškerou nezbytnou pomoc.

Auditorům bude umožněn přístup ke všem dokumentům a informacím jaké považují za vhodné, včetně těch, které byly vytvořeny nebo uloženy v elektronické podobě. Zejména získají přístup k účtům auditovaných institucí a dokumentům týkajícím se výdajů financovaných grantem z Norského finančního mechanismu. Auditóři budou požívat stejných práv jako jsou práva udělená vlastním rovnocenným úřadům přijímajícího státu. Úřad norského generálního auditora bude mít také neomezený přístup k projektům implementovaným soukromými nebo komerčními institucemi a nevládními neziskovými organizacemi (NNO).

Úřad norského generálního auditora předem informuje přijímající stát o prováděném auditu/inspekci.

6.4 Audity a inspekce organizované Norským ministerstvem zahraničních věcí

Norské ministerstvo zahraničních věcí může organizovat audity a inspekce. Zástupci přijímajícího státu doprovázejí na požádání pověřené zástupce Ministerstva a poskytnou jim veškerou nezbytnou pomoc.

Pověřeným zástupcům bude umožněn přístup ke všem dokumentům a informacím, které považují za vhodné, včetně těch, které byly vytvořeny nebo uloženy v elektronické podobě. Zejména budou mít získat přístup k účtům auditovaných institucí a dokumentům týkajícím se výdajů financovaných grantem z Norského finančního mechanismu. Auditóři mají požívat stejných práv jako jsou práva udělená vlastním rovnocenným úřadům přijímajícího státu. Pověření zástupci budou mít také neomezený přístup k projektům implementovaným soukromými nebo komerčními institucemi a NNO.

Norský generální auditor je informována a je mu dána možnost účastnit se těchto auditů.

Norské ministerstvo zahraničních věcí informuje předem přijímající stát o prováděném auditu/inspekci.

7. DOKONČENÍ PROJEKTŮ

7.1 *Dokončení projektů*

Přijímající stát připraví zprávu o dokončení projektu podle požadavků uvedených v grantové dohodě. KFM provede konečnou výplatu na základě zprávy o dokončení projektu.

Zpráva o dokončení musí být vypracována v souladu s postupy pro podávání zpráv a monitorování přijatými Norským ministerstvem zahraničních věcí.

7.2 *Ex post hodnocení*

Norské ministerstvo zahraničních věcí může ze své vlastní iniciativy, nebo na základě návrhu přijímajícího státu rozhodnout, že bude provedeno ex post hodnocení určitých projektů. Ex post hodnocení provede nezávislá instituce, jiná než monitorovací agent nebo přidružené subjekty. Orgán provádějící ex post hodnocení projektu předloží zprávu Norskému ministerstvu zahraničních věcí.

Zpráva o ex post hodnocení nenahrazuje další požadavky na předkládání zpráv.

7.3 *Další povinnosti po dokončení*

Přijímající stát zajistí, aby projekty byly v provozu alespoň 10 let poté co byly dokončeny, nestanoví-li grantové dohody jinak.

Ex post hodnocení projektů, které prokáže nesoulad s Pravidly a postupy a grantovými dohodami může být pro Norské ministerstvo zahraničních věcí důvodem k přijetí opatření k nápravě, včetně nárokování vrácení finančních prostředků.